

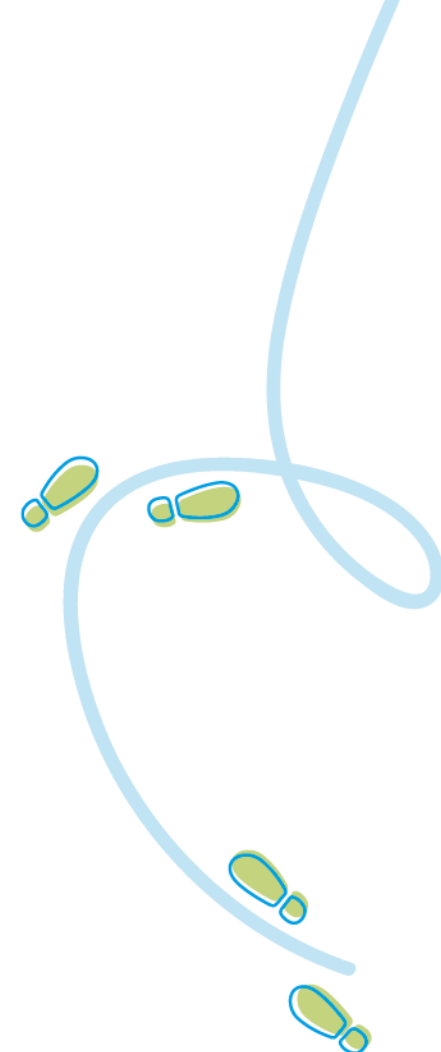
Rinteen hallituksen ohjelma 2019

**Osallistava ja osaava Suomi –
sosiaalisesti, taloudellisesti ja
ekologisesti kestävä yhteiskunta**

**Lapsiin, nuoriin ja perheisiin
liittyviä nostoja
hallitusohjelmasta**

Katja Bergbacka
Projektipäällikkö, OKM

Hanne Kalmari
Hankepäällikkö, STM

#tulevaisuudentahdissa

L A P E
akademia

#tulevaisuudentahdissa

Luvassa pitkäjänteisyyttä lapsi- ja
perhepalveluiden ja tukien kehittämiseen –
hyvinvoinnin johtamiseen!

LAPE valmistelu
2015-2016
Maakunnalliset
kehittämishankkeet
2017-2018

LAPE-
muutosohjelman
jatko ja
juurruttaminen 2019
LAPE-akatemia

Lapsistrategia
Hallitusohjelma
tukee si-so-te-
yhteistyötä
LAPE jatkuu 2020-
2023

#tulevaisuudentahdissa

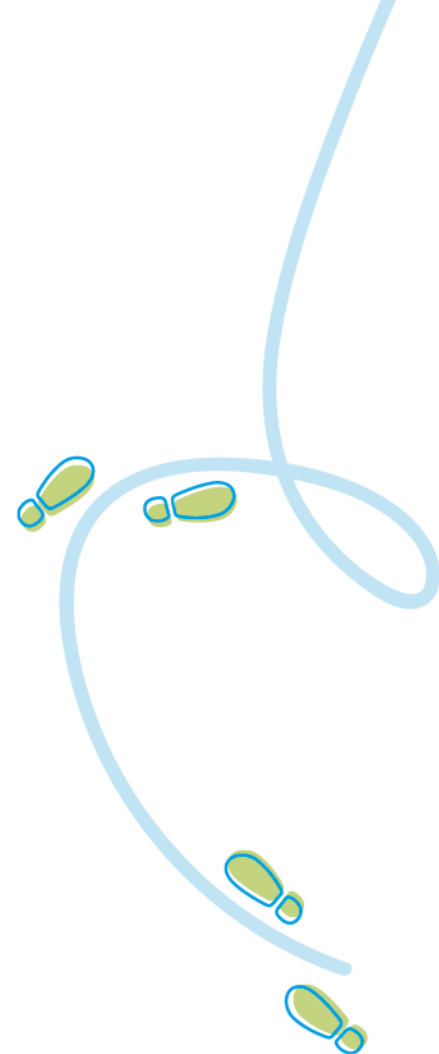
Hallituksen lupaus politiikan uudistamisesta antaa hyvän perustan LAPE-työlle

- Lupaus hallinnon jatkuvasta oppimisesta
- Lupaus uudenaikaisesta vuorovaikutuksesta: poikkihallinnollisuus, ihmisten osallisuus
- Lupaus pitkän aikavälin politiikasta
- Lupaus tietopohjaisesta politiikasta ja vaikutusarvioinnista
- Lupaus syrjimättömyydestä – ihmisoikeusperustaisuus
- Lupaus sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta

Hallitusohjelman visio lapsi- ja perheystävällisyydestä

- Suomi on entistä lapsi- ja perheystävällisempi maa, joka on mukaanottavampi ja yhdenvertaisempi.
- Lasten ja nuorten hyvinvointi on ensisijaista.
- Ihmisiä tuetaan kohti toivomaansa lapsimäärää.
- Perheellistyä voi monella tapaa ja erilaiset perhemallit ovat yhtä arvokkaita.
- Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen aikuiseen.

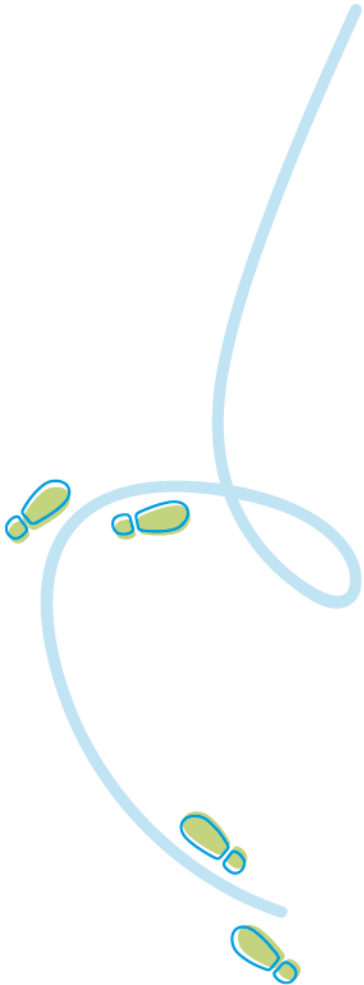
#tulevaisuudentahdissa

LAPE
akademia

Strateginen kokonaisuus:
**Oikeudenmukainen,
yhtenvertainen ja mukaan
ottava Suomi**

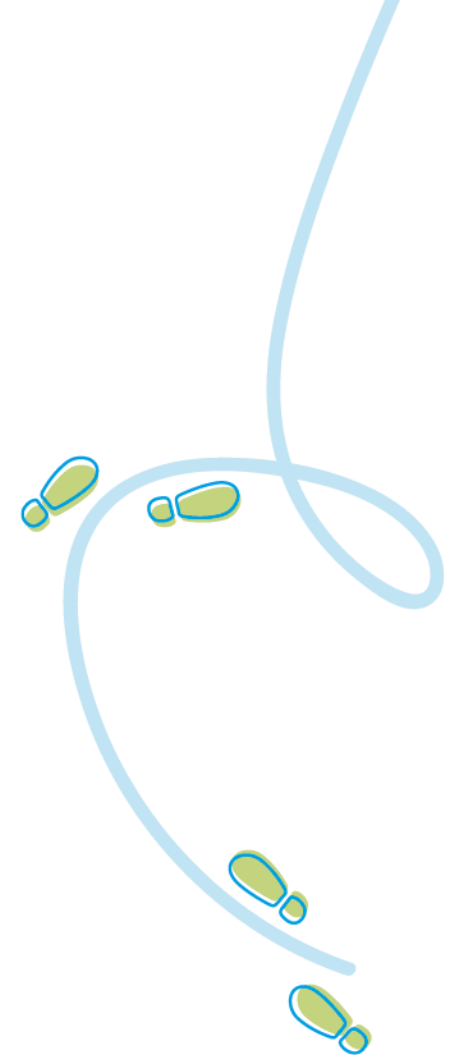
Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi – tavoitteet:

1. Hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen (yhdenvertaisuus)
2. **Lapsi- ja perheystävällisyyden edistäminen**
3. Ikäystävällisyyden edistäminen
4. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden parantaminen (mm. tulevaisuuden sote-keskus)
5. Sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutos (18 itsehallinnollista maakuntaa; Maakuntien ja kuntien välisellä yhteistyöllä tuetaan erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia)
6. Sosiaaliturvan uudistaminen (lapsiperheiden aseman parantaminen: yksinhuoltajat ja monilapsiset perheet, vuoroasuminen)

Lapsi- ja perheystävällisyyden edistäminen

- **Lapsistrategia:**
- Tilannekuvassa haasteena
  - Alhainen syntyvyys
  - Väestön ikääntyminen
  - Lapsiperheköyhyys
  - Ylisukupolvinen syrjäytyminen
  - Eriarvoistuminen
- Parlamentaarinen komiteavalmistelu
- YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen sekä tietoon ja tutkimukseen perustuva
- Hallituskaudet ylittävä ja hallinnonalat yhdistävä
- Visio kohti lapsi- ja perhemyönteistä ja yhdenvertaista Suomea luodaan yhdessä
- Valmisteluaikataulua ei ole hallitusohjelmassa

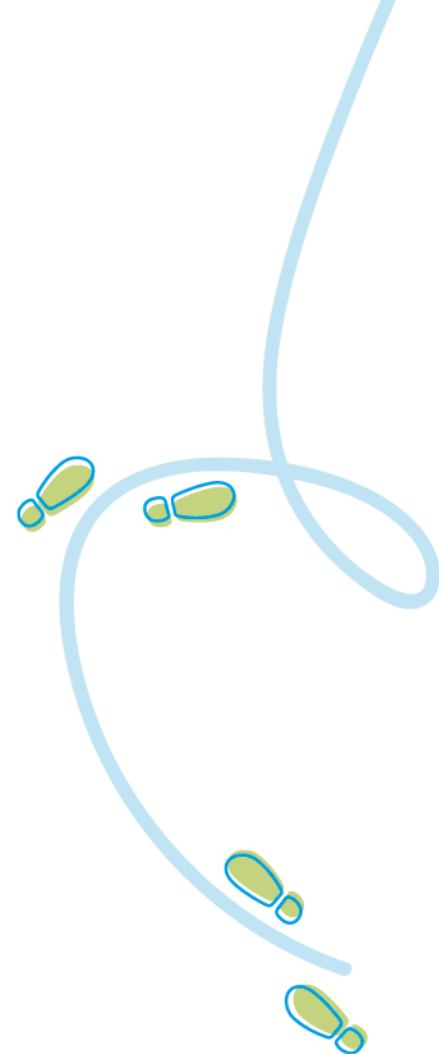

#tulevaisuudentahdissa

LAPE
akademia

Lapsi- ja perheystävällisyyden edistäminen

- Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelmaa jatketaan 2020-2023
  - Levitetään perhekeskustoimintamallia ja kehitetään neuvoloita.
  - Vahvistetaan parisuhdetyötä ja vanhemmuuden tukea esim. kasvatus- ja perheneuvontapalveluita parantamalla.
  - Vahvistetaan sosiaalihuoltolain mukaisia perheiden ennaltaehkäiseviä palveluita ja helpotetaan kotipalvelun saamis- ja myöntöedellytyksiä

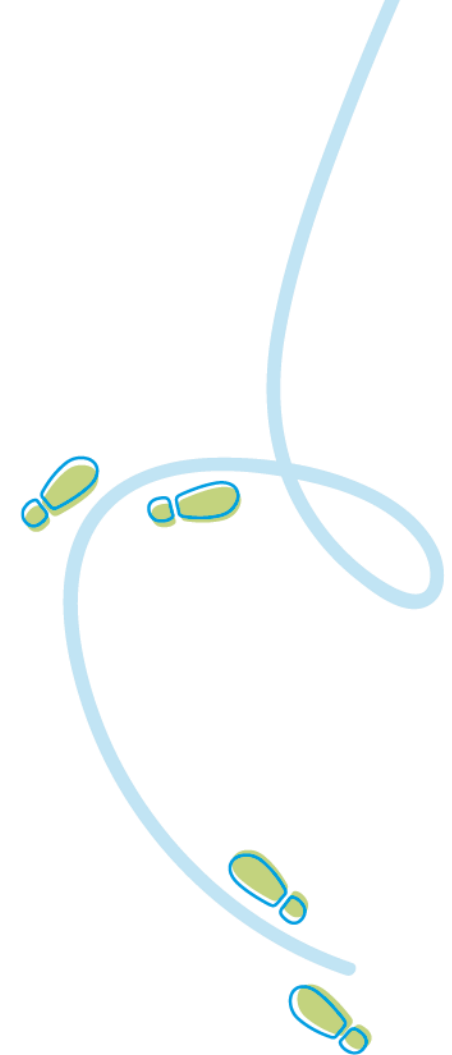
#tulevaisuudentahdissa

L A P E
akademia

Lapsi- ja perheystävällisyyden edistäminen

- Lastensuojelu ja muut erityispalvelut:
  - On tarpeeseen nähden aliresursoitu
  - Säädetään asteittain kiristystä vähimmäishenkilöstömitoitus lastensuojeluun niin, että mitoitus on 30 asiakasta ammattilaista kohden. Mitoitusta on 35 v. 2022.
  - Turvataan erityistä tukea tarvitsevien moniammatilliset palvelut ja levitetään eri alojen ammattilaisten yhteistyöhön perustuvaa moniammatillista tiimimallia
  - Kehitetään lastensuojelun jälkihuoltoa. Annetaan nuorelle riittävä tuki matkalla aikuisuuteen.

#tulevaisuudentahdissa

L A P E
akademia

Lapsi- ja perheystävällisyyden edistäminen

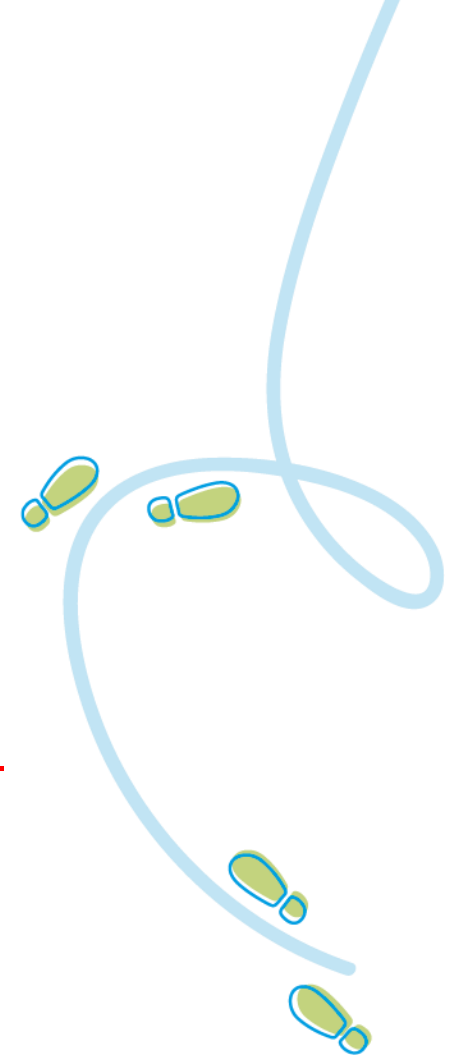
- Lisätään turvakotipalveluiden saatavuutta
- Päihdeitien ja -perheiden riittävät palvelut ja kuntoutus turvataan
- Liikunnallisuutta, painonhallintaa tervettä ravitsemusta ja päihteettömyyttä edistetään laaja-alaisesti
- Sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ja heidän perheitään tuetaan yksilöllisesti ja oikea-aikaisesti
- Valtakunnallinen kokeilu maksuttomasta ehkäisystä alle 25 vuotiaille; vakinaisesta ratkaisusta päätetään erikseen vaalikauden lopulla
- Tuetaan rokotemyönteisyyttä ja edistetään rokote kattavuutta

Strateginen kokonaisuus:
**Osaamisen, sivistyksen ja
innovaatioiden Suomi**

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi – tavoitteet:

1. Koulutus- ja osaamistaso nousee kaikilla koulutusasteilla, oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy
2. Lapset ja nuoret voivat hyvin
3. Koulutus rakentaa yhteiskunnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
4. Suomi on kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida

#tulevaisuudentahdissa

L A P E
akademia

2. Lapset ja nuoret voivat hyvin

- Matalan kynnyksen tukipalveluja varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteyteen
  - kuten neuvolatoimintaa, psykologipalveluita, kotipalvelua ja perheneuvontaa, työllisyyspalveluita sekä laadukkaita oppilas- ja opiskelijahuollon palveluita
- Vahvistetaan oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja kaikilla koulutusasteilla
- Kehitetään varhaiskasvatukseen kolmiportaisen tuen malli ja vahvistetaan kolmiportaista tukea peruskoulussa
- Vahvistetaan opinto-ohjausta eri koulutusasteilla
- Taataan jokaiselle lapselle ja nuorelle aito mahdollisuus mieluisaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä
- Kehitetään terveellistä, yhteisöllistä ja ekologista kouluruokailua
- Vahvistetaan oppilaitosten ja kouluyhteisöjen yhteisöllistä ja osallistuvaa toimintakulttuuria (kiusaamisen ehkäisy, ml. varhaiskasvatus)

1. Koulutus- ja osaamistaso nousevat kaikilla koulutusasteilla, oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy
3. Koulutus rakentaa yhteiskunnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

- Osaamisen ja oppimisen tiekartta 2030
- Perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma
- **Vahvistetaan koulun merkitystä yhteisön keskuksena ja hyvinvoinnin edistäjänä**
- Opettajat, tutkijat ja perheet mukaan peruskoulun kehitystyöhön
- Jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen
- **Neuvolapalveluista väylä varhaiskasvatukseen**
- Varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon vahvistaminen ja osallistumisasteen nosto

Strateginen kokonaisuus:
**Kulttuuri, nuoriso ja
liikunta-asiat**

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikunta - tavoitteet

1. Luovien alojen työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:stä nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat
2. Kulttuuripalvelut ovat paremmin saavutettavissa ja kulttuurin toimintaedellytykset ovat vahvistuneet
3. Nuorten syrjäytyminen vähenee – jokainen nuori pysyy koulutuspolulla ja nuorisotyöttömyys vähenee
4. Nuorten osallisuus kasvaa
5. Turvataan Veikkauksen edunsaajien määrärahat
6. Liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa ryhmissä
7. Ulkoilun ja arkiliikkumisen edellytykset paranevat
8. Seuratoiminnan ja huippu-urheilun edellytykset paranevat

2. Kulttuuripalvelut ovat paremmin saavutettavissa ja kulttuurin toimintaedellytykset ovat vahvistuneet

6. Liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa ryhmissä

- Kulttuurin hyvinvointivaikutusten lisäämiseksi vahvistetaan eri hallinnonalojen yhteistyötä
- Jatketaan lukemista edistävää Lukuliike-hanketta
- Edistetään lastenkulttuuria. Tuetaan taiteen perusopetusta
- Laajennetaan Liikkuva koulu -ohjelmaa eri elämänvaiheisiin

3. Nuorten syrjäytyminen vähenee – jokainen nuori pysyy koulutuspolutlla ja nuorisotyöttömyys vähenee

4. Nuorten osallisuus kasvaa

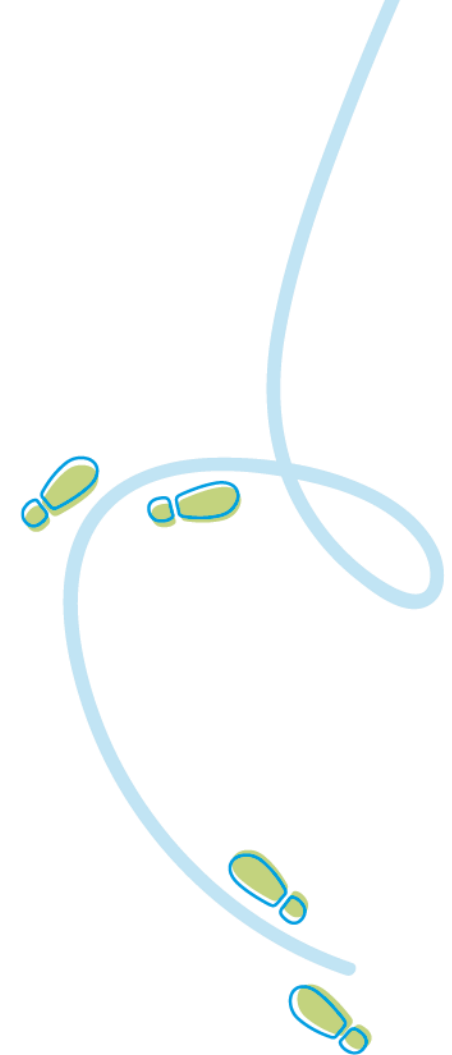
- Vanupon pääteemaksi nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen
- Parannetaan nuorisopolitiikan yhteistyötä eri toimijoiden kesken
- Valtakunnallinen digitaalinen järjestelmä yhteys- ja yksilöintitietojen siirtämiseen etsivälle nuorisotyölle
- Nuorten kuulemisvelvoitetta vahvistetaan ja sen kehittämiseksi kehitetään uusia työkaluja
- Edistetään yhteistyötä järjestöjen ja koulujen välillä
- Vahvistetaan koulujen ja oppilaitosten demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta ja osallistamista. Pidetään huolta oppilas- ja

Hallitusohjelman toimeenpanon ohjaus

Lapsi- ja nuorisopoliittinen ministeriryhmä

- Tiede- ja kulttuuriministeri
Annika Saarikko/Hanna Kosonen pj.
- Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru
- Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen
- Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen
- Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri
Thomas Blomqvist
- Sihteeristö- ja muista tukipalveluista vastaa
opetus- ja kulttuuriministeriö.

#tulevaisuudentahdissa

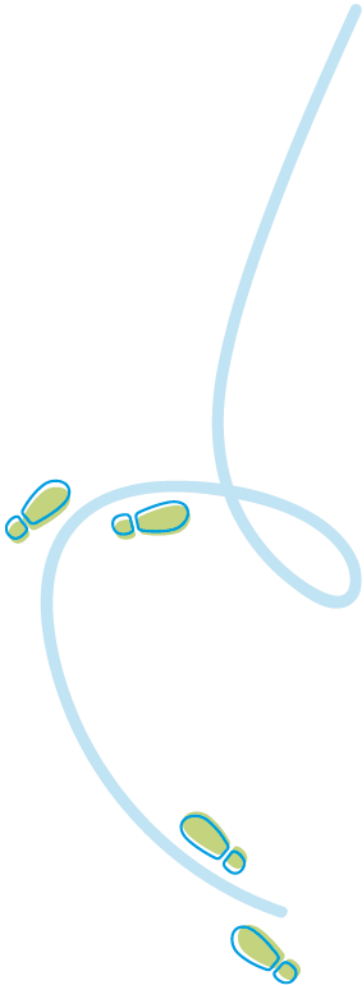
L A P E
akademia

#tulevaisuudentahdissa

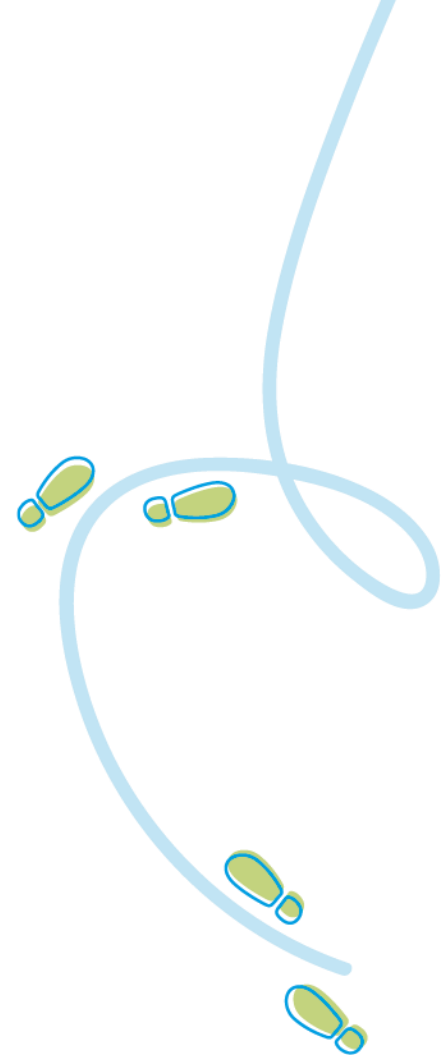
Lapsi- ja nuorisopoliittinen ministeriryhmä

- Lapsistrategian valmistelun tuki
- Nuorisopolitiikka ja sen koordinaation vahvistaminen
- Nuorten syrjäytymisen vähentäminen
- Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman jatko
- Neuvolatoiminnan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön kehittäminen
- Lastensuojelun jälkihuollon kehittäminen
- Lapsiperheköyhyyden ehkäisy
- Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen
- Kiusaamisen ja yksinäisyyden vähentäminen
- Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden ministerityöryhmä

- Opetusministeri Li Andersson pj.
- Työministeri Timo Harakka
- Eurooppaministeri Tytti Tuppurainen
- Elinkeinoministeri Katri Kulmuni
- Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko
- Sisäministeri Maria Ohisalo
- Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
- Sihteeristö- ja muista tukipalveluista vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

#tulevaisuudentahdissa

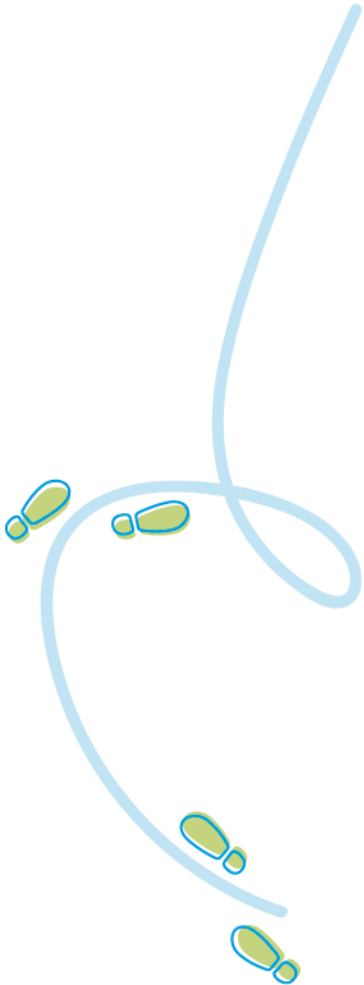
L A P E
akademia

#tulevaisuudentahdissa

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden ministerityöryhmä

- Koulutustason nosto ja saavutettavuus
- Koulutuksellinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen matalan kynnyksen palvelut
- Innovaatio- ja tutkimuspolitiikka ja siihen liittyvä toimintaympäristö
- Tutkimus- ja tiedeyhteisön kilpailukyky ja vetovoima
- Jatkuva oppiminen

KIITOS!

HANNE KALMARI

hanne.kalmari@stm.fi

KATJA BERGBACKA

katja.bergbacka@minedu.fi

minedu.fi/lape

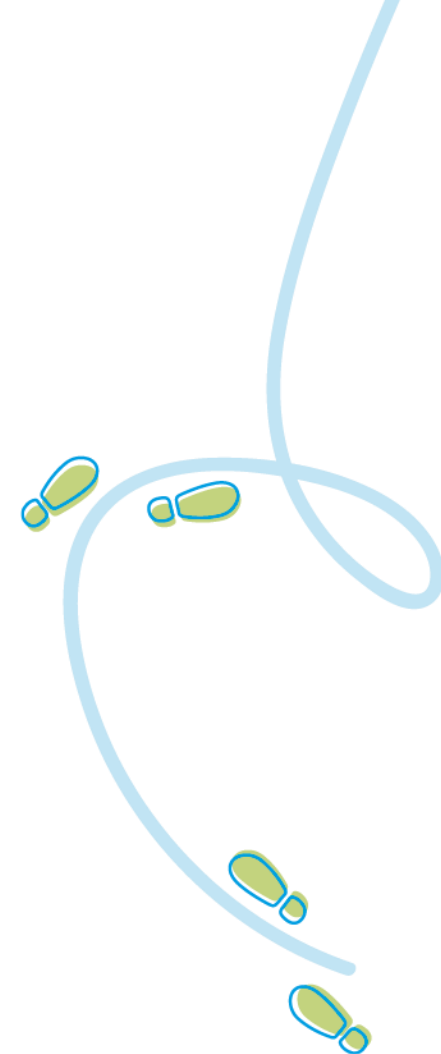
#lapemuutos

#lapeakatemia

#tulevaisuudentahdissa

#kunta_agentti

www.stm.fi/lapeakatemia

#tulevaisuudentahdissa

L A P E
akatemia